

Neuronální signalizace

- Klidový membránový potenciál neuronu, jeho původ, hodnoty.
- Popis akčního potenciálu neuronu a iontových proudů, které jsou jeho podkladem. Šíření akčního potenciálu po nervovém vlákně.
- Postsynaptické potenciály - mechanismy jejich vzniku, elektrofyzilogické charakteristiky, jejich časová a prostorová sumace.

Nervová buněčná membrána

- fosfolipidová dvojvrstva
- iontové kanály
- přenašeče

Pasivní transport - iontové kanály

- stále otevřené
- řízené napětím
- řízené chemicky
- řízené mechanicky

Aktivní transporty – iontové pumpy

lontové složení ICT a ECT

Klidové membránové napětí (KMP)

Rozdíl elektrického potenciálu mezi vnitřní a vnější částí plazmatické membrány u nestimulované buňky.

U neuronů je měřený rozdíl asi 65 mV.
Pozn.: protože uvnitř buňky je relativní převaha záporných nábojů říkáme, že KMP je -65 mV.

příčina: nerovnoměrné rozdělení iontů mezi ICT a ECT (*Na⁺-K⁺ pumpa*) a selektivní propustnost membrány v klidu pro K⁺ (*iontové kanály*)

Iontová podstata změn membránového napětí

zjednodušený pohled:

- Na^+ proud do buňky: **depolarizace**
- K^+ proud z buňky: **repolarizace, hyperpolarizace**
- Cl^- proud do buňky: **hyperpolarizace**

Příjem a zpracování informací CNS

- dendrity a tělo – **vstup informací a integrace**
- axon – **vedení informace**
- informace:
  - výběžky a těla neuronů: **změny membránového potenciálu – místní změny nebo akční napětí**
  - synapse: **přesun chemického přenašeče**

Informace ve formě potenciálových změn na membránách

- **místní – receptorové potenciály**
- **místní – synaptické potenciály**

Receptorový a synaptické potenciály

- amplituda 0,1-10 mV (gradovaná odpověď)
- trvání: 5-100 ms (receptorový p.),
5 ms-20 min (synaptický p.)
- šíření: s dekrementem, pasivní
- depolarizace nebo hyperpolarizace

Postsynaptický (=synaptický) potenciál

- **Excitační** (např. Na^+ do buňky)
- **Inhibiční** (např. K^+ z buňky)

Akční potenciál

- krátce trvající změna membránového napětí dosahující přibližně +30 mV
- za fyziologických podmínek vzniká na axonovém hrbolku těla neuronu
- práh
- amplituda 70-100 mV
- trvání 1-10 ms
- uniformní odpověď typu vše nebo nic
- šíření: bez dekrementu, aktivní, jedním směrem
- refrakterní fáze

Šíření místní změny membránového napětí - nemyelinizované vlákno

Šíření akčního potenciálu - nemyelinizované vlákno

Šíření akčního potenciálu - myelinizované vlákno

Toxiny

- **Na⁺ kanály:**

tetrodotoxin (čtverzubci), saxitoxin
a brevetoxin (obrněnky→mušle),
α-toxin (škorpion),
batrachotoxin (žába)

- **K⁺ kanály:**

dendrotoxin (vosy),
apamine (včely),
charybdotoxin (škorpion)

Reflex z pohledu potenciálů

- receptorový p. (generátorový),
akční p., sekreční p., synaptický p.,
akční p., sekreční p., ploténkový p.

Kódování informací

Sumace časová

Sumace prostorová